

Hirek

Meghalt Szomaházy István.

Budapest, november 10. Csütörtökön délelben 12 órakor hosszú és szenvedésteli betegség után meghalt a századeleji magyar irodalomnak egyik legismertebb és legolvasottabb alakja: **Szomaházy István.**

Ma délelőtt különösen rosszul érezte magát Szomaházy István, úgy, hogy leánya elhívatta dr. Bródy Ferencet és apjának nővéreit. Egész családját ott volt körülötte, vigasztalták és az orvos injekciókkal igyekezett enyhíteni szenvedéseit. Nyilvánvaló volt azonban, hogy már nem húzhatja sokáig, mert bár az utolsó percig eszméleténél volt és világosan, értelmesen beszélt, hangja mindinkább gyöngült és egyszerre csak kétségbeesetten panaszkodni kezdett, hogy sötétül a világ. Kezelőorvosa ekkor elsötétítette a szobát, ezzel igyekezett plauzibilissá tenni a haldokló előtt, miért gyengül a látása. 12 órakor Szomaházy István beszéd közben egyszerre csak mélyet sóhajtott és a következő pillanatban meghalt.

— **A hivatásos iparművészek támogatása.** A kultuszminiszter körrendeletben hívta fel a városokat a Magyarországi Iparművészeti Társulatba tömörült iparművészek és grafikusok támogatására. A körrendelet szerint a városok dilettáns irnokokkal készítették el a díszokleveleket, a művészi kivitelű igényű okmányokat, pedig vannak az országban képesített iparművészek, grafikusok is. A társulat szívesen áll a városok rendelkezésére. A tanács kimondotta, hogy a jövőben, ha grafikusmunkára lesz szüksége a városnak, az iparművészeti társulathoz fordul.

— **Herczegh Ferenc** pénteken Szegedre érkezik és mintán azt a kívánságát fejezte ki, hogy, mint a Képzőművészeti Társulat elnöke, Balogh Margit és Nyilassy Sándor együttes kiállítását szeretné megtekinteni, a két kiváló festőművész kiállítás-terminusát vasárnap délig meghosszabbítja.

— **Görögkatolikus mise.** Vasárnap délelőtt fél 10 órakor a Rozália-kápolnában görög szertartású katolikus szentmisét mond Groholy Jenő makói görögkatolikus lelkész.

— **Nov. 13-án ballet-matiné a színházban.**

— **Elteletették leeresztetni a sorompót.** Hódmezővásárhelyről jelentik: A hódmezővásárhelyi Moesse-féle autóbuszvállalat egyik kocsija tegnap este Újvárosra menet, a vasúti pályatesten haladt keresztül. Amikor az autóbusz a síneken haladt át, az ott tolató mozdony elütötte, felborította és maga előtt tolt néhány méternyire. A tolatómozdony vezetője azonnal fékezett és így emberéletben nem esett kár. A karambolért a felelősség a sorompóért terheli, aki elmulasztotta a sorompót leeresztetni.

— **A Délvidéki Othon** folyó hó 12-én, szombaton este 8 órai kezdettel a Lloyd-Társulat összes termében vacsorával és tánccal egybekötött családi összejövetelt tart, melyre a tagokat ezután is meghívja a rendezőség. Kérjük a tagokat, hogy a vacsorán való részvételüket az Agrár Bankban Fehér György pénztáros úrnál bejelenteni szíveskedjenek. 435

— **Haresás halpaprikás a Dreherben.** 444

— **Az ügyvéd jogosan kritizálta a rendőrséget.** Budapestről jelentik: Körülbelül egy évvel ezelőtt Kelemen Ernő terménynagykereskedőnél le akarták foglalni az értékpapirokat. Kelemen ügyvédje, dr. Lukács Kornél — aki éveket ezelőtt Szegeden volt újságíró — azonban magához vette a papirokat, ezzel az indoklással:

— Ismerem már a rendőrségnek azt a törvényellenes gyakorlatát, hogy jóhiszemű harmadik személy zálogbirtokából is lefoglalja az értékpapirokat.

Emiatt a rendőrség felhatalmazására hivatalból üldözendő rágalmazás címén megindult az eljárás az ügyvéd ellen. A törvényszék azonban felmentő ítéletet hozott azzal az indoklással, hogy dr. Lukács, mint ügyvéd, nem lépte túl a jogos kritika határát. Ma tárgyalta az ügyet az ítélőtábla Auer-tanácsa. A tábla helybenhagyta a felmentő ítéletet azzal az indoklással, hogy az ügyvéd nem lépte túl annak a jogos kritikának a keretét, amely öt hatósági intézkedésekkel szemben, mint ügyvédet, megilleti.

— **Színházjegyek a Délmagyarország jegyirodájában** elővételi díj nélkül válthatók.

Hó- és sárcipők

javítását vállalja **László** gumijavító műhely Szeged, Polgár utca 4. szm.

— **Játéktérket kérnek a tornatanárok.** A szegedi középiskolák tornatanárai panaszos felterjesztést intéztek a kultuszminiszterhez, akinek elpanaszolták, hogy Szegeden nincs megfelelő tér a délutáni játéktérak megtartásához, az egyetlen újszegedi játéktérrel ugyanis két intézet teljesen lefoglalja. A kultuszminiszter a tornatanárok felterjesztését illetékes elintézés végett leküldte a város tanácsának. A tanács most értesítette a minisztert, hogy a város minden szabad köztére a tornatanárok rendelkezésére áll.

— **Képzőművészeti kiállítás** nyílik meg vasárnap reggel a Délmagyarországi Közművel. Egyet termében, melyet a maga is művészcsaládból származó Vastagh Gyula, ismert fővárosi művészi szalon tulajdonosa rendez. A kiállításon bemutatásra kerülnek Benczur, Lotz, Mednyánszky, Vastagh Géza, Vastagh György, Wagner Sándor elhalt nagyjaink alkotásain kívül, az élő és népszerű művészek, egyik igen jelentős csoportjának festményei, szobrai és rézkarcai. Ezen érdekes kiállítás 8 napig lesz nyitva s a vásárlások részletfizetés mellett is eszközölhetők lesznek. Ismertetésére majd visszatérünk. 436

— **Marólugót ivott a temetőben.** Csütörtökön délelben két órakor jelentették a mentőknek, hogy a rókusi temetőben marólugót ivott Joachim Paula mindenleány. A mentők az életunt leányt beszállították a kórházba. Állapota súlyos.

— **A Szent József-akció köszönete.** A következő sorokat kaptuk: A múlt hónap 23-án megtartott jótékony célú sorshúzás alkalmából első sorban is őszinte köszönetet mondunk a vezetőség nevében Ries Frigyes egyetemi tanár úrnak, aki a főnyereményt megnyerte és azt visszaadta az akció céljai javára. Nagylelkű adományának teljes vételárát az akció Szandtner Pál egyetemi tanár ur kezéhez juttatja, hogy azzal vagyontalan egyetemi hallgatók segítségére lehessen. Hálás köszönetet mondunk Wagner G. Fiai uraknak, Kovács Sándor urnak, Kocsis Ferenc urnak, Bach Jenő urnak, Bugyi Mihály urnak és Nógrádi urnak az adományozott nyereménytárgyakért. Tiszta jövedelmünk 2720 pengő volt. A nyeremények egyrészeért még nem jelentkeztek, amiért is felhívjuk a nyerő sorsjegyek tulajdonosait, a sorsjegy felmutatásával jelentkezzenek Dékány Sándor h. főszámvevő urnál a városházán bármelyik délelőtt, 18-ig bezárólag. Ez időn túl a nyereményeket értékesítjük az akció javára. Konyhaberendezést nyerte 2970. számú sorsjegy, képet 3796., egy mázsa szén 5530., kávékészletet 5934., lámpát 4440., moszarat 6940., mosószeppant 4711., mosdókészletet 8335., porcelánkészletet 9437., főzőedényt 7606., üvegkészletet 8179. A halottak napjára készített kegyelet és jótékonykoság koszorúhoz küldött zöld ágakért és a hősi sírokra küldött sok szép virágért fogadják a jószívű adakozók hálás köszönetünket. Külön köszönetet mondunk azoknak a hölgyeknek, akik a koszorúkötésben résztvettek és azoknak az iparosifjaknak, akik a koszorúvázakat készítették. A Szent József-akció vezetősége nevében ismételt köszönetet mond dr. Somogyi Szilveszterné, Karg Györgyné.

— **X. Nov. 13-án ballet-matiné a színházban.**

— **Legjobb minőségű central-revier porosz szalonszén és Salgótarjáni prima darabos szén** legolcsóbb árban Bach Jenő és Testvére cégnél. Telefon 126. 65

Erkölcsei és anyagi támogatást kért a várostól a „Numerus clausus” védő liga.

Mint ismeretes, Budapesten liga alakult a numerus claususról szóló törvény megvédelmézésére. A liga vezetőségében helyet foglalnak az összes fajvédő vezetők. Ez a liga most körlevelet intézett a társadalmi egyesületekhez és a törvényhatóságokhoz és csatlakozásra szólítja fel őket. A körlevélhez mellékelve elküldte a budapesti egyetemi ifjuság öt pontba összefoglalt kívánságát is. A bajtársi szervezettek a numerus clausus épségben tartásán kívül a törvény kiterjesztését is kívánják nemcsak a főiskolákra, hanem az összes közép-fokú iskolákra és a külföldön szerzett diplomák nosztifikálására is. Kívánják ezenkívül a törvény alkalmazásának megszigorítását is. A körlevélhez a liga vezetősége mellékelte a TESZ csekklapját is és adományokat kér a hazafias propaganda költségéhez.

A város tanácsa csütörtökön foglalkozott ezzel a körirattal és egyhangúlag kimondotta, hogy nem csatlakozik a hazafias akcióhoz, mert nem érzi magát politikai alakulatlannak, pénzt pedig még kevésbé küld a hazafias célnak.

Színház és Művészet

Jegyek a Délmagyarország jegypénztárában.

Broadway.

A milliárdosok útját, a fény és fertő káldozat, kopos fészket választotta két amerikai író, Dugan és Abbott ahhoz, hogy mint sok más új irodalmi kockákkal hazardírozó, megcáfolja a szerencsét. És nem mondhatjuk, hogy vállalkozásuk sikertelenül járt volna. Az új világnak eszméi, mechanikai újításai már régóta meghódították a lomhán és degeneráltan kullogó Európát, most tehát eljött az ideje annak is, hogy az új világ számunkra idegen ideglete utra keljen az Oceánon át felénk az irodalom hajóján. Az amerikai lelket meg kell érteni. Ott nem is olyan nagy dolog egy ember élete, ahol az ember csak számjegy és súlyossága attól függ, mekkora és milyen üzleti érdekeltiséget képvisel. Az élet és halál gyors lüktetése, gyors emelkedés, gyors esés, fantasztikus események, fantasztikus ember-típusok, minden, minden amit az emberiség az óskortól napjainkig megselekedett, megérezett — ez Amerika. Sokan megmaradtak ragadozó embernek. A Broadway ennél az ősembernél áll meg és filmesíti azt a drámai színpadon, újságíró stílusban, zenekísérettel. Mint valami izgalmas riport, amelyben az újságíró ecsettel és színekkel ír. Semmivel sem több, Revolverdörrenések, halál, a görők állandó girlandjaitól körülzárva. Két rikító cselekmény egybefűzése. A csempészek detektívhistóriája mellett a szerelem vékonyka patakocskája csergedez, hogy a véksőkig felizgatott érzékek felüdülhessenek. A Broadway egészen új értelmezése a verizmusnak és nem lebecsülendő. Forr a dráma is, mint akár a festészet és a zene. A Broadway a valóságot adja, a bűn kopóit eresztette ki az uccára, minden erkölcsi tendencia nélkül, csak szemmel tartja a sorsukba való rohanásuk finiselését. Lára az utolsó jelenetben csillan fel, — egy gyilkosság eltussolásában. Voila.

Az előadás minden erőfeszítéssel arra törekedett, hogy érzékeltesse a fény és árnyék ezen szokatlan beállítását. Voltak jól felfogott helyzetek és voltak szereplők, akik fején találtak a szöveget. Így Földényi elég sötét és elég szenvedélyes gazembert játszott, Jávör néhány perces jelenetében szintén érthető szilhuettjét adta a lápi ingadozó talaján elősködő emberfajának. Páros Klári kedves volt, Kormos Margit, Bardócz Rózi, Rull Margit, Egyed Lenke mint görög, különféle árnyalatú színfoltokat jelentettek, de teljesen eltévesztette a színjáték irányát Páger, aki vívódott az operettben felvett manírával. Előképes és kidolgozott alakot Herczeg nyújtott egy detektív figurájában és jól beleilleszkedett a keretbe Oláh, Farkas, Szilágyi. A közönség nem lelkesedett a Broadwayért, de érdeklődéssel követte az új hangulatu zenés filmjáték pergését.

— **Balokovicról a New York Times** írja: „Művész, lángoló temperamentummal... csodálatosan szép a tónusa.” A Cleveland News: „Balokovic a fiatal Kreisler, óriás a hegedűsök között.” Szegedi hangversenye 14-én, hétfőn este 8. kor a Tiszában. (Harmonia.)

— **A nov. 13-iki operaházi ballet-matiné** a városi színházban eseményszámba megy. Az érdeklődés nagy. Jegyek a színház pénztárában.

— **Szegedi Színház Gyula műsorával.** Tragikomédiák és komitragédiák. Végtelen szellemes írások, legtöbbnyire szegedi aktualitások a szerző aláírásával és utóhangjával. Ára 4 pengő. Kapható a Délmagyarország kiadóhivatalában.

A színházi iroda hírei.

— **Broadway.** Ma A. bérletben, vasárnap bérletszűnetben kerül színre Broadway a bemutató színpad repozíciójában.

— **Szombaton délután ifjusági előadás: Elnémul harangok.** Bevezető előadást tart dr. Fűrész Oszkár reáliskolai tanár.

— **Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal: Fecskefészkek.**

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonainknak, barátainknak és ismerőseinknek, ugyancsak az egyetemen, társulatoknak és hivataloknak, kik méltatlan gyászunkat úgy személyes megjelenéseikkel mint virág- és koszorúadományokkal enyhíteni igyekeztek, ezután mond hálás köszönetet.

Szeged, 1927 november 9.

a gyászoló Papp-család.